

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-768/21

**TR
przeciwko
Land Hessen,**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Verwaltungsgericht Wiesbaden)

Wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 26 września 2024 r.

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Artykuł 57 ust. 1 lit. a) i f) – Zadania organu nadzorczego – Artykuł 58 ust. 2 – Uprawnienia naprawcze – Administracyjna kara pieniężna – Zakres uznania, jakim dysponuje organ nadzorczy – Granice

1. *Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Rozporządzenie 2016/679 – Krajowe organy nadzorcze – Uprawnienia – Wykonanie uprawnień naprawczych, w tym zastosowanie administracyjnych kar pieniężnych – Zakres uznania – Granice*
[rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679, motywy 129, 148, art. 57 ust. 1 lit. a), f), art. 58 ust. 1, 2, art. 77 ust. 1, art. 83]

(zob. pkt 33, 37–47, 50 i sentencja)

2. *Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Rozporządzenie 2016/679 – Środki ochrony prawnej – Sądowy środek ochrony prawnej przeciwko wydanej przez organ nadzorczy decyzji w przedmiocie skargi – Kontrola sądowa – Zakres – Granice – Brak*
(rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679, art. 58 ust. 2 i art. 78)

(zob. pkt 49)

Streszczenie

Trybunał, do którego Verwaltungsgericht Wiesbaden (sąd administracyjny w Wiesbaden, Niemcy) zwrócił się wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, rozstrzygnął w przedmiocie zakresu uznania, jakim dysponuje – w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych – organ nadzorczy przy wykonywaniu uprawnień naprawczych, obejmujących między innymi zastosowanie administracyjnej kary pieniężnej.

Pracownica kasy oszczędnościowej – gminnego podmiotu prawa publicznego, przeprowadzającego między innymi transakcje bankowe i kredytowe, uzyskała wielokrotny, nieuprawniony dostęp do danych osobowych TR – jednego z klientów tego podmiotu. Po tym, jak TR przypadkowo dowiedział się o tym zdarzeniu, wniósł skargę do właściwego organu nadzorczego, mianowicie do Hessischer Beauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit (inspektora ochrony danych i wolności informacji kraju związkowego Hesja, Niemcy, zwanego dalej „inspektorem ochrony danych kraju związkowego”). W skardze ujawnił okoliczność, że kasa oszczędnościowa wstrzymała się od poinformowania go o naruszeniu jego danych.

Decyzją z dnia 3 września 2020 r. inspektor ochrony danych kraju związkowego przekazał do wiadomości TR, że nie informując go o naruszeniu jego danych osobowych kasa oszczędnościowa nie naruszyła RODO¹, ponieważ naruszenie to nie mogło spowodować wysokiego ryzyka dla ochrony praw i wolności TR. Poza tym inspektor ochrony danych kraju związkowego uznał, że nie było podstaw do wykonania względem tego podmiotu uprawnień naprawczych.

TR wniósł skargę na tę decyzję do sądu odsyłającego i zażądał nakazania inspektorowi ochrony danych kraju związkowego podjęcia działania wobec kasy oszczędnościowej. W uzasadnieniu skargi podniósł on w szczególności, że inspektor ochrony danych kraju związkowego nie rozpatrzył jego skargi zgodnie z wymogami RODO i dodał, że organ ten powinien był zastosować wobec kasy oszczędnościowej karę pieniężną.

Powziąwszy wątpliwość co do ciążącego na tym organie nadzorczym obowiązku wykonania w niniejszej sprawie uprawnień naprawczych, sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału o dokonanie wykładni RODO².

Ocena Trybunału

Na wstępie Trybunał podkreślił, że RODO pozostawia organowi nadzorczemu pewien zakres uznania co do sposobu, w jaki powinien on usunąć stwierdzone uchybienie, ponieważ rozporządzenie to przyznaje temu organowi kompetencję do wykonywania różnych uprawnień naprawczych³. Dokonanie wyboru odpowiedniego i skutecznego środka należy bowiem do organu nadzorczego, a organ ten powinien go dokonać z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy i wywiązać się z należytą starannością z powierzonego mu zadania, polegającego na pełnym poszanowaniu RODO⁴. Jednakże, ów zakres uznania jest ograniczony koniecznością zapewnienia spójnego i wysokiego stopnia ochrony danych osobowych poprzez rygorystyczne stosowanie przepisów.

¹ Na podstawie art. 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1, zwane dalej „RODO”).

² Artykuł 57 ust. 1 lit. a) i f), art. 58 ust. 2 i art. 77 ust. 1 RODO.

³ Na podstawie art. 58 ust. 2 RODO.

⁴ Zobacz podobnie wyrok z dnia 16 lipca 2020 r., Facebook Ireland i Schrems (C-311/18, EU:C:2020:559, pkt 112).

Następnie, odnosząc się w szczególności do administracyjnych kar pieniężnych⁵ Trybunał wskazał, że stosuje się je, w zależności od okoliczności każdego przypadku, w uzupełnieniu lub w miejsce zastosowania innych środków naprawczych. Ponadto, podejmując decyzję o zastosowaniu administracyjnej kary pieniężnej oraz o jej wysokości, organ nadzorczy musi w każdym przypadku należycie uwzględnić rozmaite elementy, takie jak charakter, waga i czas trwania naruszenia⁶.

W ten sposób przewidziany przez prawodawcę Unii system sankcji umożliwia organom nadzorczym stosowanie sankcji najbardziej odpowiednich, stosownie do okoliczności danego przypadku, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia pełnego poszanowania RODO i wysokiego stopnia ochrony danych osobowych. W związku z tym z przepisów RODO nie można wywieść, że na organie nadzorczym spoczywa obowiązek wykonania uprawnień naprawczych w każdym przypadku, w którym stwierdzi on naruszenie ochrony danych osobowych, w szczególności – zastosowania administracyjnej kary pieniężnej, ponieważ jego obowiązkiem jest w takich okolicznościach zareagowanie we właściwy sposób w celu usunięcia stwierdzonego uchybienia. W tych okolicznościach, autorowi skargi, którego prawa zostały naruszone, nie przysługuje prawo podmiotowe do zastosowania przez organ nadzorczy administracyjnej kary pieniężnej wobec administratora danych.

Wreszcie Trybunał uściślił, że organ nadzorczy ma natomiast obowiązek podjęcia działań, jeżeli wykonanie co najmniej jednego z uprawnień naprawczych, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, jest odpowiednie, niezbędne i proporcjonalne, aby usunąć stwierdzone uchybienie i zapewnić pełne poszanowanie RODO. W tym względzie nie jest wykluczone, by w drodze wyjątku i biorąc pod uwagę szczególne okoliczności konkretnego przypadku, organ nadzorczy mógł wstrzymać się od wykonania uprawnień naprawczych pomimo stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych. Może tak być w szczególności w przypadku, gdy stwierdzone naruszenie nie było długotrwałe, na przykład gdy administrator, który co do zasady zastosował odpowiednie środki techniczne i organizacyjne⁷, kiedy tylko dowiedział się o tym naruszeniu, podjął odpowiednie i niezbędne środki, aby to naruszenie ustało i się nie powtórzyło, biorąc pod uwagę w szczególności obowiązki ciążące na nim na mocy RODO⁸.

Z powyższych rozważań Trybunał wywiódł, że w przypadku stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych na organie nadzorczym nie spoczywa obowiązek wykonania uprawnienia naprawczego, w szczególności zastosowania administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli takie działanie nie jest odpowiednie, niezbędne lub proporcjonalne do usunięcia stwierdzonego uchybienia i zapewnienia pełnego poszanowania tego rozporządzenia.

⁵ Do których odnosi się art. 58 ust. 2 lit. i) i art. 83 RODO.

⁶ Zgodnie z art. 83 ust. 2 RGPD

⁷ W rozumieniu z art. 24 RODO:

⁸ W szczególności, tytułem art. 5 ust. 2 i art. 24 RODO.